

De Duitse branche voor precisiegereedschappen

**Precisiegereedschappen
en**

**AMB Stuttgart: Europa's ontmoetingspunt van de
metaalbewerking voor fabrikanten en klanten uit Nederland**

1. De structuur van de Duitse industrie voor precisiegereedschappen

De fabrikanten van precisiegereedschappen vormen een van beide grootste exposantengroepen op de AMB Stuttgart van 15 tot 19 september in Stuttgart. Deze sleutelbranche en de economische relaties van Duitse ondernemingen met Nederland wil ik nu aan u nader toelichten.

Het productspectrum op de AMB omvat de beide gebieden verspanings- en opspangereedschappen. De derde deelbranche, de werktuigbouw, komt naar de AMB als bezoeker. Daarom concentreer ik me bij de toelichting met name op de beide productgebieden verspanings- en opspangereedschappen.

De branche wordt gekarakteriseerd door kleine en middelgrote familieondernemingen. De Duitse industrie voor precisiegereedschappen kenmerkt zich door een grote behoefte aan hoog gekwalificeerde vakmensen evenals een hoog exportaandeel in de productie.

2. Orderontvangst, productie en buitenlandse handel

Verspaningsgereedschappen

De orderontvangst en omzetten van de verspaningsgereedschappen liepen in 2019 terug en lagen onder de zeer hoge vergelijkingswaarden van het voorgaande jaar. Over het geheel gaan we ervan uit dat de branche het jaar 2019 met een afzetvermindering van 4 procent heeft afgesloten.

Helaas stelden zowel de binnenlandse alsook de exporttransacties met verspaningsgereedschappen teleur. Van de 10 grootste exportmarkten kon alleen in de VS en in Polen een lichte groei gerealiseerd worden. In alle andere landen liep de vraag naar verspaningsgereedschappen terug.

De verder gestegen vraag in de grootste interne markt VS had weliswaar een iets stabiliserend effect, maar de met bijna 3 procent gestegen exporten naar de Verenigde Staten konden de daling van de leveringen naar China niet compenseren. Helaas nam de vraag uit de VS in de loop van het jaar ook steeds verder af en was hierbij in de laatste drie maanden met minus 1 procent zelfs licht negatief.

Uitermate pijnlijk is de ontwikkeling van de tweede grote interne markt: de Volksrepubliek China. De leveringen naar China lagen gecumuleerd voor de eerste 10 maanden met een volle 13 procent onder de exportwaarden van het voorgaande jaar. Een herstel is tot dusver niet in zicht. De afname van de exporten naar het Rijk van het Midden liep in de laatste drie genoteerde maanden augustus tot oktober met een min van 7 procent echter iets minder terug. De verdere ontwikkelingen van het handelsconflict tussen beide belangrijkste markten moeten we in de komende maanden angstvallig volgen.

Het resultaat van de export naar de Europese landen was iets zwakker. Hier zijn de leveringen naar de EU-28-partnerlanden met bijna 7 procent gedaald. Alleen in Polen werd een noemenswaardige groei geboekt. Alle andere traditioneel belangrijke klantlanden zoals Italië, Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en Spanje lagen tussen zes en negen procent in de min. Er is in Europa sprake van een relatief gelijkmatige slappe vraag.

Ook de andere markten bestelden in 2019 minder verspaningsgereedschappen. India stelde hierbij met een daling van 14 procent teleur, terwijl de exporten naar Zwitserland en Rusland slechts licht daalden. In totaal daalden de Duitse exporten van verspaningsgereedschappen met 5 procent.

De ontwikkeling van de handel naar klantbranche vertoonde in 2019 duidelijke verschillen. Met name in de automobiellindustrie werd de branche voor verspaningsgereedschappen met een duidelijke verzwakking geconfronteerd. Ook in de machinebouw daalden de omzetten, alhoewel iets bescheidener dan in de automobiellindustrie. De omzetten in de branches medische techniek en luchtvaart stegen daarentegen licht.

Opspangereedschappen

De opspangereedschappen kregen in 2019 te maken met een omzetsdaling van 9 procent. In het eerste halfjaar profiteerde de branche nog van de orderoverschotten van het buitengewoon succesvolle voorgaande jaar. In de tweede helft van 2019 liepen de omzetten echter sterk terug.

Bij de opspangereedschappen daalde met name de binnenlandse omzet stevig. Maar ook de export was teleurstellend.

De grootste interne markten VS en China ontwikkelden zich tegengesteld. Terwijl de Amerikaanse markt een krachtige groei van 8 procent realiseerde, liep de langdurig gevolgde constante groei in China ten einde en vertoonde een belangrijke daling. De leveringen naar China lagen in de eerste tien maanden met 14 procent onder de waarden van dezelfde periode van 2018.

Het EU 28-buitenland bestelde vorig jaar 4 procent minder Duitse opspantetechniek. Ten aanzien van de daling waren er tussen de meeste landen weinig afwijkingen zichtbaar. Uitzonderingen waren alleen Frankrijk en Groot-Brittannië. Want de Franse markt bleef verbazingwekkend stabiel, en naar het Verenigde Koninkrijk konden zelfs iets meer opspangereedschappen worden geleverd. Mogelijk dat de problemen rond de Brexit tot voorraauditbreidingen geleid hebben.

Buiten de EU ontwikkelden zich naast de al genoemde Chinese markt ook de belangrijke Zuid-Koreaanse en Indiase markt duidelijk negatief. In de eerste helft van het jaar was Japan een lichtblik in de Aziatische regio, maar ook hier liepen in de laatste maanden de leveringen terug, en de momenteel nog aanwezige groei neemt af.

Brazilië vertoonde groei na een jaar van stagnatie, en Mexico realiseerde na de dalingen in het voorgaande jaar nu eveneens weer een groei.

Bij de klantbranches zien we hetzelfde uit de verspaning bekende beeld. De omzetontwikkeling met de automobiellindustrie en de machinebouw was in 2019 gekrompen. De handel met de medische techniek is grotendeels constant gebleven, en de luchtvaart vertoonde zelfs een lichte groei.

3. Klanten en markten

Handelsconflicten en de daaruit resulterende afkoeling van de conjunctuur hebben de branche voor precisiegereedschappen in 2019 niet onberoerd gelaten. Vooral de Duitse en Chinese markt ontwikkelden zich duidelijk slechter dan verwacht. Ook de handel in de VS bleef als geheel onder het niveau van het voorgaande jaar, desalniettemin konden afzonderlijke deelbranches daar meer gereedschappen afzetten.

De ontwikkeling van de handel naar klantbranche vertoonde in 2019 duidelijke verschillen. Met name de duidelijk geringere wereldwijde productie van personenauto's, maar ook de structurele veranderingen en de algemene terughoudendheid ten aanzien van investeringen in de automobiellindustrie hadden negatieve effecten. In de machinebouw daalden de omzetten eveneens, alhoewel iets bescheidener dan in de automobiellindustrie. De omzetten in de branches medische techniek en luchtvaart stegen daarentegen licht.

4. Prognose voor 2020

De effecten van de conjunctuurdaling in de meeste afnemerbranches tegen de achtergrond van het coronavirus hebben onze prognoses uit januari tenietgedaan. Momenteel is het helaas niet mogelijk om een betrouwbare voorspelling te doen.

5. Het doelland Nederland

Nederland is voor Duitse fabrikanten van gereedschappen de belangrijkste exportmarkt. Veel gereedschapsleveringen aan Nederland worden echter via alhier aanwezige logistiekcentra wereldwijd verder vervoerd. Ook voor gereedschappen uit andere Europese landen en overzee is Nederland het knooppunt voor uw bestemmingsmarkten. Daarom is de export naar Nederland ook altijd een belangrijke indicator voor de wereldwijde vraag naar gereedschappen. De Duitse leveringen aan Nederland lagen na de recordwaarde van meer dan 530 miljoen euro in 2018 nu in het afgelopen jaar 2019 bij 480 miljoen euro.

De beoordeling van afzonderlijke producten leert dat het afgelopen jaar een zwakkere of in ieder geval stagnerende vraag naar bijna alle soorten gereedschappen liet zien. Alleen boorgereedschappen vertoonden een lichte stijging. In totaal lag het volume van de exporten met 10 procent onder die van het voorgaande jaar.

De gereedschapsleveringen uit Nederland naar Duitsland bedroegen in 2019 bijna 140 miljoen euro. In 2018 bereikten de Nederlandse leveringen naar Duitsland met meer dan 160 miljoen euro het tot dusver hoogste niveau.

In beide richtingen worden vooral bij producten op het gebied van wisselplaten de hoogste handelsvolumina gerealiseerd.

6. Welkom op de AMB 2020

De AMB Stuttgart ligt niet alleen centraal in de belangrijkste machinebouwregio van Duitsland. In een straal van 200 km om de AMB in Stuttgart worden jaarlijks producten ter waarde van ongeveer 300 miljard euro met precisiegereedschappen gefabriceerd. En in een straal van slechts drie vliegrendes rondom Stuttgart vindt u ongeveer 30 procent van de wereldmarkt voor machines.

Daarmee biedt de AMB in Stuttgart exposanten uitstekende marktkansen. De Duitse fabrikanten van gereedschappen benutten graag deze mogelijkheid en zijn bijna voltallig op de AMB met eigen stands vertegenwoordigd. VDMA Präzisionswerkzeuge biedt geïnteresseerde vakbeursbezoekers een technologieforum waar aangesloten ondernemingen van de VDMA uit de gebieden verspaningsgereedschappen, opspangereedschappen en lengtemeettechnieken innovatieve oplossingen voor de metaalbewerking in diverse branches presenteren.

Een duidelijk bewijs voor de attractiviteit van de AMB zijn de stijgende aantallen bezoekers en exposanten.

Neem ook deel aan de brancheontmoeting van de Europese metaalbewerking van 15 tot 19 september in Stuttgart!